

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:3026

av Olle Felten m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2014/15:41 Genomförande av avtal mellan Sveriges regering och Amerikas förenta staters regering för att förbättra internationell efterlevnad av skatteregler och för att genomföra FATCA

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en förenkling av lagförslagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton för små finansiella institut.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en valmöjlighet för tillämpligt regelverk vid identifiering av rapporteringspliktiga konton för större eller internationellt verksamma finansiella institut.

Motivering

Propositionen syftar till att skapa ett regelverk så att svenska finansiella institut kan uppfylla de krav som ställs på rapportering om amerikanska medborgares kontoinnehav i sådana institut från de amerikanska myndigheterna. Alternativet vore att skapa en situation som innebär att svenska aktörer skulle möta stora ekonomiska svårigheter i att agera på den amerikanska marknaden och där tillhandahålla kontobaserade produkter och tjänster. Undertecknade ställer sig därför positiva till huvuddragen i propositionen och förslagen till ändringar och kompletteringar i berörda lagar. Avtalet är också bilateralt, dvs. det svenska skatteverket får också motsvarande information tillbaka om svenska medborgares konton i USA. Vi tillstyrker därmed att riksdagen godkänner FATCA-avtalet.

Propositionen omfattar förutom en ny lag om att godkänna FATCA-avtalet också förslag till hur uppgiftslämnandet skall gå till, där förslaget är att Skatteverket skall hantera insamling av data från de finansiella instituten och sedan vidarebefordra dessa till berörd amerikansk myndighet. Detta finner vi vara en praktisk och effektiv väg att gå.

FATCA-avtalet är ett i många avseenden mycket omfattande och detaljerat avtal. Den del som innebär flest och störst problem enligt ett flertal remissinstanser är den del som beskriver hur konton skall identifieras som rapporteringspliktiga. Här ställer FATCA-avtalet en mängd långtgående krav och det finns olika lösningar för olika situationer som beskrivs detaljerat i bilaga I till avtalet. Det finns också ett modellavtal som flera större finansiella institut redan har anpassat sig till för att uppfylla de amerikanska kraven. Lagstiftningen har också, enligt regeringen, anpassats efter detta, för att underlätta hanteringen av bl.a. kontoidentifieringen och regeringen menar att man tagit hänsyn till de berättigade kraven på att förenkla och förtydliga lagstiftningen i så hög grad som möjligt.

Förenkling för små finansiella institut

När det gäller små finansiella institut har flera remissinstanser påpekat att det föreslagna regelverket innebär påtagliga och väsentliga administrativa bördor som inte står i proportion till resultatet av redovisningen. I kapitel 4 avsnitt 5.2, pekar några av bank- och finansbranschens företrädare på just denna omständighet: ”Till Svenska Bankföreningens yttrande har Fondbolagens förening och Svenska Fondhandlareföreningen anslutit sig. Vissa av dessa remissinstanser betonar också att regleringen är särskilt oproportionell i förhållande till mindre svenska institut, som har ett mycket begränsat antal kunder med amerikansk koppling.” Regeringens kommentarer till dessa synpunkter blir lite som ”God dag – Yxskaff”, då man inte alls adresserar de små finansbolagens problematikkomplex i sitt resonemang.

Det är viktigt att regeringen ser till de speciella förutsättningar som gäller för små företag, så att de inte drabbas oproportionerligt hårt av administrativa pålagor, till exempel av den art som identifieringsprocessen till FATCA-avtalet utgör. Vi menar därför att detta är ett område som måste utredas vidare och att de föreslagna lagregleringarna snarast kompletteras med åtgärder som gör att de små finansiella institutens intressen tas bättre tillvara. Det borde gå att ge Skatteverket i uppdrag att utforma regler som gör att småskaliga finansiella verksamheter kan ges ett särskilt stöd i den aktuella identifieringsprocessen. Vi vill, mot denna bakgrund, att regeringen utreder

och föreslår åtgärder för att förenkla för de små finansiella instituten att, med stöd av Skatteverket, fullfölja identifieringsprocessen på ett rättssäkert sätt.

Val av regelverk för identifiering av rapporteringspliktiga konton

Ytterligare ett problemområde är när ett finansiellt institut är verksamt i flera olika länder som skapar olika förutsättningar för såväl identifiering av rapporteringspliktiga konton som rapporteringssystem. Detta framförs bland annat av remissinstanser i kapitel 6, avsnitt 6.1.1: ”Näringslivets skattedelegation (NSD) är positiv till möjligheten att välja att, i stället för att tillämpa de svenska bestämmelserna, utföra granskningsproceduren för identifiering av rapporteringspliktiga konton i enlighet med amerikansk lagstiftning och anser att detta är av stor vikt för företag som är verksamma i många länder. Till NSD:s yttrande har Svenskt Näringsliv anslutit sig. Svenska Bankföreningen anför å sin sida att det kan ifrågasättas om en nationell lagstiftning som hänvisar till annan intern nationell lagstiftning uppfyller kraven på rättssäkerhet och förutsebarhet.”

Här uppenbaras en konflikt som regeringen bemöter med en lång diskussion om problemen som uppenbarar sig om svensk lag skall referera till utländsk lag. Detta är ett delikat problem, men om man följer rådet från Näringslivets skattedelegation så kan man använda sig av en frivillig möjlighet att följa amerikansk lag för identifieringsprocessen. Därmed skulle man möjliggöra stora rationaliseringseffekter för de finansiella institut som har verksamhet förlagd i flera länder och som måste anpassa sin verksamhet efter den nationella lagstiftningen. I FATCA-avtalet finns en sådan möjlighet inskriven, vilket relateras på sidan 69 i propositionen: ”I punkten C föreskrivs att Sverige får tillåta svenska finansiella institut att, som ett alternativ till bestämmelserna i respektive avsnitt i bilaga I, tillämpa motsvarande bestämmelser i de relevanta amerikanska författningarna U.S. Treasury Regulations för att fastställa om ett konto är rapporteringspliktigt eller om det innehas av ett icke FATCA-deltagande finansiellt institut. Det anges vidare att Sverige kan tillåta rapporteringsskyldiga svenska finansiella institut att göra ett sådant val separat för varje avsnitt i bilaga I, antingen med avseende på alla relevanta finansiella konton eller separat med avseende på varje tydligt identifierad grupp av sådana konton. Dessa bestämmelser verkar till fördel för de svenska finansiella instituten. Ett svenskt finansiellt institut får ges möjligheten att för respektive typ av konto välja att tillämpa de bestämmelser som införs i svensk rätt för att genomföra bilaga I eller att tillämpa motsvarande bestämmelser i *den amerikanska*

lagstiftningen. Av avtalet följer ingen skyldighet för Sverige att utnyttja denna möjlighet.”

Argumentationen mot detta i propositionen innebär i huvudsak att det skulle vara ett problem att hänvisa till utländsk lag i en svensk lag, eftersom regeringen antar att det skulle innebära att den aktuella svenska lagen måste relatera den utländska. Om man antar den modell som NSD redogör för i sitt remissyttrande, skulle det dock inte innebära några sådana problem eftersom det endast anges att det finansiella institutet kan välja den amerikanska lagens regelverk istället för den svenska och att den amerikanska lagen inte relateras till sitt innehåll utan bara namnges. Fördelarna för de finansiella institut som kan hantera detta skulle med stor sannolikhet överväga eventuella nackdelar. På sidan 104, avsnitt 6.2.1, anför regeringen argument för att en sådan hänvisning är möjlig, men i ett annat sammanhang i FATCA-avtalet. Det bör enligt vår bedömning inte vara någon juridisk skillnad i dessa två sammanhang i detta avseende utan det måste vara möjligt att göra en hänvisning till amerikansk lag på ett rättssäkert sätt, så att man kan använda den förenklingsmöjlighet som vi pekar på här. Vi vill, mot denna bakgrund, att regeringen ändrar den bedömning som redovisas i avsnitt 6.1.1, så att den ansluter sig till det alternativ som anges i bilaga I till FATCA-avtalet som beskrivs på sidorna 70–71 i propositionens avsnitt 6.1.1 och som rubriceras ”En fjärde möjlighet”.

Olle Felten (SD)

David Lång (SD)

Anna Hagwall (SD)